

TV 2 DANMARK A/S

Sendt til jura@tv2.dk

Radio- og tv-nævnet

Michala Stampe
Fuldmægtig, cand.jur.

rtv@slks.dk
www.slks.dk

Afgørelse vedrørende klage over skjult reklame for Marabou i programmet "Lige i Skabet" sendt på TV 2

Sammendrag

Radio- og tv-nævnet har den 23. oktober 2019 modtaget en klage over skjult reklame for Marabou i programmet "Lige i Skabet" sendt på TV 2.

Radio- og tv-nævnet har nu taget stilling i sagen og truffet afgørelse om, at programmet "Lige i Skabet" ikke indeholder skjult reklame for Marabou.

Sagens oplysninger

Baggrund

Klagen vedrører en klage over skjult reklame for Marabou i programmet "Lige i Skabet" sendt på TV 2. Klager oplyser, at der sker en fremhævelse af Marabou i programmet, idet det oplyses, at en af deltagerne spiser mørk chokolade, herunder gøres der opmærksom på, at det er chokolade af mærket Marabou, da chokoladen vises og omtales.

Samlet set finder klager, at der er sket en overtrædelse af reglerne om skjult reklame efter § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 801 af 21. juni 2013 om reklamer og sponsorering m.v. af programmer i radio, fjernsyn og on-demand audiovisuelle medietjenester (reklamebekendtgørelsen) samt indgåelse af partnerskaber og § 72 i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 248 af 16. marts 2019 om radio- og fjernsynsvirksomhed (radio- og fjernsynsloven).

Beskrivelse af udsendelsen

TV 2 har som bilag til hørings svar af den 2. december 2019 indsendt en kopi af udsendelsen "Lige i Skabet", der har en samlet varighed af 35 minutter.

"Lige i Skabet" er et quiz-program, hvor to hold bestående af en livsstilsekspert og en kendt dansker dyster i deres kendskab til danskernes og hinandens livsstils- og forbrugsvaner.

Nyhedsvært på TV 2, Lasse Sjørsløv, er på hold med livsstilsekspert Gitte Madsen. Ca. 17 minutter inde i programmet skal Lasse Sjørsløv fortælle, om de ting, der ligger på bordet foran ham, hvoraf modstanderholdet skal gætte hvilken ting, der er hans egen, og hvilken der ikke er. På bordet ses et hjemmetræningsset og et par plader mørk chokolade.

Lasse Sjørsløv fortæller dernæst om de to genstande på skift og forsøger at overbevise modstanderne og seerne om, at begge ting kan være hans.

Han fortæller først om træningsudstyret:

Lasse Sjørsløv: *"Altså ... i kender det jo alle sammen, alle jer der er blevet over 40 år - ligesom jeg er - at man bliver nødt til at gøre en lille indsats for at holde sig i form."*

Gitte Madsen indskyder: *"Hvad snakker han om?"* Der grines.

Lasse Sjørsløv fortsætter: *"Så jeg har simpelthen besluttet med mig selv, for at jeg ikke øh - jeg får ikke gjort det ellers - at jeg bliver nødt til at sætte det i system, så hver aften tager jeg 20 minutter, nogle gange en halv time, hvis jeg er rigtig god, med de her træningsredskaber. Jeg har flere end dem her, men de her ting som ligger under min seng, og så - altså den her til at træne ben på - sådan et balancebræt. Det her er sådan en man kan sidde foran tv'et med og nulre fødder. Det her det er en mavetræner - en ab-roler, som den hedder."*

Her supplerer Gitte Madsen og siger, *"Ja og hvor man altså - ud i en planke og så!"* Hun ses dernæst demonstrere på bordet, hvordan den fungerer.

Lasse Sjørsløv: *"Ja, og ruller ud."*

Værten: *"Det kender du godt Gitte, kan jeg se?"*

Gitte Madsen: *"Ja, det kender jeg."*

Lasse Sjørsløv: *"Virkelig - faktisk - den er faktisk kåret som den mest effektive mavetræner overhovedet."*

Gitte Madsen: *"For topatleter på vej til OL, men ellers - alle vi andre kan... haha"* Alle griner.

Lasse Sjørsløv: *"Ja, så det gør jeg, og det øh - man kan diskutere resultatet af det, vil jeg så sige ikk', men..."*

Værten: *"Nej, Lasse det kan man ikke, hold nu op med at være så ydmyg!"*

Lasse Sjørsløv: *"Haha, nej men altså jeg gør det!"*

Lasse skal dernæst fortælle om chokoladen: *"Nåh. Jeg har selvfølgelig også en svaghed for chokolade, og det har jeg, fordi jeg har en meget, meget sød tand. Den undertrykker jeg altid - ikke altid - tit, men når jeg har muligheden for det, så spiser jeg mørk chokolade. Det kan jeg gøre morgen, middag, aften."*

Han holder chokoladen op og viser den til modstanderholdet, og undervejs lægger han chokoladen ned igen, mens han siger følgende: *"Og det er den her - Marabou - det er 70 %, så det er den der sådan virkelig fylder depoterne op. Så en kop kaffe og sådan en halv plade, så er jeg godt kørende i timevis, og det er - det kan jeg bare anbefale, det kan jeg anbefale alle, det er perfekt."*

Mens Lasse Sjørsløv fortæller, ses han siddende ved bordet med genstandene foran sig og Gitte Madsen ved sin side. Der zoomes en enkelt gang kortvarigt ind på chokoladen, mens den ligger på bordet.

Modstanderholdet diskuterer derefter, hvilken en af tingene, som er Lasse Sjørsløvs egen. Modstanderholdet gætter på chokoladen, der alene benævnes som sådan, og får et point. De taler efterfølgende om træning og chokolade, og Lasse Sjørsløv ender med at demonstrere, hvordan man anvender ab-rolleren. Det nævnes ikke yderligere, at der er tale om en plade Marabou.

Høringssvar

TV 2 DANMARK A/S

TV 2 har i høringssvar af den 2. december 2019 anført, at det påklagede program "Lige i Skabet" er et livsstils quiz-format, hvor to hold, som hver især består af en fast uge-holdkaptajn, der er livsstilsekspert, samt en kendt dansker, dystes i deres kendskab til danskernes og hinandens livsstils- og forbrugsvaner.

TV 2 oplyser, at der i programmet indgår produkter som en bærende del af programmet til at understrege og tydeliggøre de livsstilsvalg, som danskerne tager i forhold til deres forbrugsvaner.

Quizzen i programmerne er inddelt i fire runder. Runde to kaldes "Ejerskabet". Her skal holdene på skift gætte, hvilken ting der er gæstens egen ting, og hvilken der ikke er. Her har gæsten selv udvalgt et produkt, som de har medbragt hjemmefra, hvorimod de øvrige produkter er indkøbt af produktionen.

TV 2 anfører, at der i forbindelse med programmerne hverken direkte eller indirekte er udvekslet nogen form for ydelser, eller indgået nogen form for aftale, mellem TV 2 DANMARK A/S og producenterne af de produkter, der indgår i programmerne.

TV 2 oplyser, at programformatet "Lige i Skabet" er et underholdsformat, hvor to hold konkurrerer på deres viden om hinandens og danskernes livsstil, vaner og uvaner. De forskellige produkter, der skal illustrere danskernes forbrugsvaner, vil derfor i sagens natur være et gennemgående element i programmerne.

TV 2 oplyser, at den påklagede sekvens indgår i den del af quizzen, hvor ugens gæst Lasse Sjørlev skal skabe tvivl hos både seerne og modstanderholdet om, hvilket af de tre produkter foran ham, der faktisk er hans "personlige produkt".

TV 2 DANMARK A/S anfører i den forbindelse, at fortolkningen af kriteriet "uberettiget fremhævelse" som minimum bør ske under inddragelse af bemærkning 32 i fortolkningsmeddelelsen.

Det er TV 2 DANMARK A/S' opfattelse, at den praksis, der skabes alene på baggrund Kommissionens fortolkningsmeddelelse, ikke må blive så restriktiv, at den reelt afskærer medierne fra at lave redaktionelt begrundende programformater, der på et konkret grundlag tager udgangspunkt i danskernes forbrugsvaner.

TV 2 mener, at fremhævelsen af Marabou-chokoladen i programmet "Lige i Skabet" ikke kan anses som værende uberettiget henset til programmets redaktionelle emne og indhold. Det er således TV 2s opfattelse, at programmet er udformet i overensstemmelse reglerne.

Radio- og tv-nævnets vurdering

Radio- og tv-nævnet har på sit møde den 27. februar 2020 i henhold til § 44, nr. 1, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 248 af 16. marts 2019 om radio- og fjernsynsvirksomhed (radio- og fjernsynsloven) behandlet sagen og skal udtale:

Skjult reklame:

Det følger af § 2, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen og § 72 i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, at reklamer klart skal kunne identificeres som sådanne, således at de i indhold og præsentation adskiller sig fra ordinære programmer. Reklamer, der udsendes i strid med reglerne, udgør skjult reklame.

Skjult reklame defineres i artikel 1, litra j) i direktiv 2010/13/EU om audiovisuelle medietjenester (AVMS-direktivet) som følgende:

"Præsentation i ord eller billeder af varer eller tjenesteydelser, en vareproducents eller tjenesteyders navn, varemærke eller virksomhed i programmer, når præsentationen fra medietjenesteudbyderens side er ment som reklame og vil kunne vildlede offentligheden med hensyn til sin art. En sådan præsentation anses navnlig for at være tilsigtet, når den foretages mod betaling eller anden modydelse".

Definitionen indeholder tre kumulative betingelser, der alle skal være opfyldte, førend der er tale om skjult reklame.

Fremhævelsen skal:

- Være tilsigtet fra medietjenesteudbyderens side
- Være ment som en reklame
- Kunne vildlede offentligheden med hensyn til sin art

Da det i praksis kan være vanskeligt at afgøre, om en fremhævelse fra medietjenesteudbyderens side har været tilsigtet og ment som en reklame, har Kommissionen i sin fortolkningsmeddelelse¹ bestemt, at det er berettiget at anvende kriteriet "*uberettiget fremhævelse*".

¹ 2004/C 102/02 om visse aspekter ved bestemmelserne i direktivet om "Fjernsyn uden grænser, Direktiv 89/552/EØF, som senere ændret ved direktiv 2010/13/EU og direktiv 2018/1808/EU.

En uberettiget fremhævelse kan bl.a. ligge i, at et varemærke, en tjenesteydelse mv. optræder gentagne gange eller fremhæves på en særlig måde i et program. I den forbindelse skal der tages hensyn til programmets redaktionelle indhold. Hvis en vare f.eks. fremhæves uden berettigelse i forhold til det redaktionelle indhold, eller fremhævelsen skyldes, at kommercielle hensyn har påvirket det redaktionelle indhold eller indebærer en risiko for, at seerne vildledes, kan dette indikere, at der foreligger skjult reklame.

Spørgsmålet er derfor først og fremmest, om den pågældende udsendelse sendt på TV 2 indeholder en fremhævelse af Marabou.

Den påklagede sekvens finder sted ca. 18 minutter inde i udsendelsen, hvor Lasse Sjørsløv skal overbevise seerne og modstanderholdet om, at de to genstande begge kan være hans. Lasse Sjørsløv fortæller om chokoladen og nævner i den forbindelse, at der er tale om en plade Marabou. På et tidspunkt tager Lasse Sjørsløv kortvarigt chokoladen op og fortæller, at det er en plade Marabou 70 %, hvorefter han lægger den ned igen, dog uden at der zoomes ind på chokoladen. Mens Lasse Sjørsløv fortæller om chokoladen, ses han sidde ved bordet med chokoladen liggende foran sig.

Radio- og tv-nævnet vurderer på baggrund heraf, at indslaget indeholder en fremhævelse af Marabou.

Spørgsmålet er herefter, om denne fremhævelse går ud over, hvad der kan siges at være redaktionelt berettiget.

Den påklagede sekvens indgår i et quizprogram, som efter det oplyste, omhandler danskerens og deltagerens livsstil og vaner. I programmet anvendes der forskellige produkter til at illustrere dette, og det er Radio- og tv-nævnets opfattelse, at, da disse produkter indgår som en del af programmets handling, vil der i et program som det påklagede, naturligt ske en eksponering heraf. En sådan eksponering må dog ikke gå ud over, hvad der er redaktionelt berettiget.

I programmet taler Lasse Sjørsløv generelt detaljeret og anprisende om de to genstande herunder om den påklagede chokolade fra Marabou. Der zoomes alene kortvarigt ind på chokoladen én enkelt gang, da den ligger på bordet, og eksponeringen og omtalen af chokoladen sker i forbindelse med, at han i en quizrunde skal overbevise modstanderholdet om, at chokoladen lige såvel som træningsudstyret tilhører ham. Det nævnes ikke yderligere i programmet, at der er tale om en plade Marabou, og

både værten og de øvrige deltagere omtaler chokoladen neutralt uden at nævne mærket Marabou eller referere hertil.

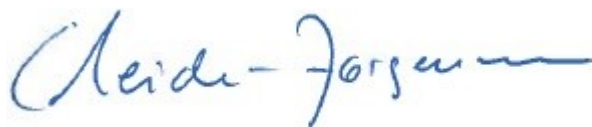
Det er Nævnets vurdering, at henset til den redaktionelle kontekst, hvori omtalen og eksponeringen indgår, at der er tale om en redaktionelt berettiget fremhævelse af Marabou.

På baggrund heraf har Radio- og tv-nævnet truffet følgende

AFGØRELSE:

Programmet "Lige i Skabet" sendt på TV 2 indeholder ikke skjult reklame for Marabou i strid med § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 801 af 21. juni 2013 om reklamer og sponsorering m.v. af programmer i radio, fjernsyn og on-demand audiovisuelle medietjenester samt indgåelse af partnerskaber og § 72 i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 248 af 16. marts 2019 om radio- og fjernsynsvirksomhed.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, reading "Caroline Heide-Jørgensen". The signature is fluid and cursive, with a long horizontal stroke at the end.

Caroline Heide-Jørgensen
Formand